

สรุปสถานการณ์การผลิตและข้อมูลเอกภาพไม้ผลภาคตะวันออก ปี 2564

คณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคตะวันออก ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและ
พัฒนาการเกษตรที่ 3 จ.ระยอง (สสท.3) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จ.ชลบุรี (สสท.6) ผู้แทน
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร (ศสส.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ผู้แทนกลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ผล สำนัก
ส่งเสริมการจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรจังหวัดจันทบุรี ผู้แทนเกษตรจังหวัดระยองและ
ตราด ผู้แทนสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จ.ระยอง และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6
จ.ชลบุรี ได้ร่วมกันประชุมวิเคราะห์ผลสำรวจข้อมูลเอกภาพ ปริมาณการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ (ทุเรียน เงาะ มังคุด
และลองกอง) ปี 2564 (ครั้งที่ 3/2564) ภาคตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ในวันที่ 26
มีนาคม 2564 ณ โฮเทล พิวส์ ระยอง อ.เมืองระยอง จ.ระยอง สรุปผลการประชุมเอกภาพไม้ผลเศรษฐกิจภาค
ตะวันออก ตามรายละเอียดดังนี้

ไม้ผลรวมทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด และลองกอง ของ ๓ จังหวัดภาคตะวันออก มีเนื้อที่ยืน
ต้นรวม 743,585 ไร่ เพิ่มขึ้น 27,639 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.86 มีเนื้อที่ให้ผลรวม 635,761 ไร่ เพิ่มขึ้น 2,120 ไร่
คิดเป็นร้อยละ 0.33 ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 1,416 กิโลกรัม ลดลง 155 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 9.87 มีปริมาณ
ผลผลิตโดยรวม 900,126 ตัน ลดลง 95,375 ตัน คิดเป็นร้อยละ 9.58 สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตที่
จะออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม ถึง เดือนตุลาคม โดยจะออกกระจุกตัวสูงสุดในช่วงเดือน
พฤษภาคม 2563

ทุเรียน

สถานการณ์การผลิต ทุเรียนออกดอกแล้วร้อยละ 100 ส่วนใหญ่อยู่ในระยะเติบโตทางผลตั้งแต่ผลเล็กถึง
ผลแก่ทยอยเก็บเกี่ยว โดยทุเรียนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตไปบ้างแล้ว คือทุเรียนพันธุ์เบาและทุเรียนที่บังคับสารออกดอก
โดยจะเป็นพันธุ์กระดุมและหมอนทองบางส่วน ผลผลิตออกสู่ตลาดตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม ถึงกรกฎาคม ทุเรียน
ของ 3 จังหวัดภาคตะวันออก ปี 2564 มีเนื้อที่ยืนต้น 404,649 ไร่ เพิ่มขึ้น 40,260 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.05
เนื้อที่ให้ผล 306,328 ไร่ เพิ่มขึ้น 17,137 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.93 และผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 1,879 กิโลกรัม ลดลง
23 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 1.21 ทำให้มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 575,542 ตัน เพิ่มขึ้น 25,507 ตัน คิดเป็น
ร้อยละ 4.64

ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทุเรียนลดลง ในปีนี้ทุเรียนออกดอกดีมากในแต่ละต้น แต่ทุเรียนได้รับผลกระทบจาก
พายุในระหว่างปีถึง 4 รอบ ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2563 ทำให้ดอกทุเรียนร่วงหล่นไม่สามารถพัฒนาเป็นผลได้ และมี
พายุซ้ำในเดือนกุมภาพันธ์ และ มีนาคม 2564 ในระยะทุเรียนกำลังเติบโต ได้รับผลกระทบจากอากาศที่
เปลี่ยนแปลงทุเรียนบางต้นที่จะออกออกกลับออกใบอ่อนแทนเพื่อใช้อาหารเลี้ยงใบแทน และสลัดลูกทิ้งในรุ่นที่ติด
ผลก่อน ทุเรียนมีหลายรุ่นในต้นเดียวกัน ทำให้ลูกทุเรียนร่วงหล่นเสียหายไม่สามารถจะเก็บผลผลิตได้ในฤดูกาลนี้
และทุเรียนยังเป็นพืชที่มีราคาคุ้มค่าต่อการลงทุน เกษตรกรจึงดูแลรักษาหาวิธีเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ปริมาณผลผลิตเพิ่ม
มากขึ้น ทำให้ในปี 2564 ผลผลิตลดลงไม่มากเนื่องจากมีต้นที่ปลูกในปี 2559 เริ่มให้ผลผลิตได้เป็นปีแรกเพิ่มขึ้น
ถึงจำนวน 17,137 ไร่ ทำให้ผลผลิตรวมเพิ่มขึ้น

สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตทุเรียนที่จะออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม ถึงปลายเดือน
กรกฎาคม โดยจะออกกระจุกตัวสูงสุดช่วงเดือนพฤษภาคม

มังคุด

สถานการณ์การผลิต ปีนี้ออกดอกล่าช้ามากออกดอกมาจนถึงมีนาคม 2564 จากความ
แปรปรวนของสภาพอากาศ มังคุดออกดอกแล้วเพียงร้อยละ 50 ออกดอกไม่เต็มต้น ซึ่งที่เหลือจะไม่ออกดอกแล้ว
ส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะดอกบาน เติบโตทางผลทั้งผลเล็ก ผลกลาง ผลใหญ่ และเริ่มเก็บเกี่ยวได้เล็กน้อยตั้งแต่
กลางเดือนมีนาคม 2564 เป็นต้นมามังคุดจะมีหลายรุ่นในปี นี้ จะเก็บเกี่ยวได้มากช่วงเดือนมิถุนายน 2564 มังคุด
ของ ๓ จังหวัดภาคตะวันออกปี 2564 มีเนื้อที่ยืนต้น 195,473 ไร่ ลดลง 1,876 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.95
เนื้อที่ให้ผล 191,211 ไร่ ลดลง 3,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.76 ส่วนผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 559 กิโลกรัม ลดลง

532 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 48.76 มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 106,796 ตัน ลดลง 105,549 ตัน คิดเป็นร้อยละ 49.71

ผลผลิตต่อไร่มีงั่วลดลงจากปี 2563 จำนวนมาก เนื่องจากต้นมังคุดได้รับผลกระทบจากความแปรปรวนของสภาพอากาศที่หนาวเย็นเป็นเวลานาน สลับกับมีฝนตก ตลอดตั้งแต่ช่วงปลายปี จนถึงต้นปี ต้นมังคุดไม่สามารถพัฒนาการออกดอกได้ การออกดอกติดผลน้อยตั้งแต่ปลายปี 2563 จนถึงต้นปี มังคุดออกดอกได้ไม่เต็มต้น ออกดอกไม่ครบทุกต้น สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมีนาคม ถึงต้นเดือนสิงหาคม โดยจะออกกระจุกตัวสูงสุดในช่วงเดือนมิถุนายน 2564

เงาะ

สถานการณ์การผลิต เงาะออกดอกแล้วร้อยละ 100 ส่วนใหญ่อยู่ในระยะพัฒนาการขึ้นลูก และเติบโตทางผลเริ่มเข้าเนื้อเป็นผลเล็กถึงระยะผลกลาง เริ่มเก็บเกี่ยวได้เล็กน้อยเงาะพันธุ์สีทองของจังหวัดตราด เงาะของ 3 จังหวัด ภาคตะวันออก ปี 2564 มีเนื้อที่ยืนต้น ๑08,209 ไร่ ลดลง 4,559 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.04 เนื้อที่ให้ผล 103,134 ไร่ ลดลง 5,631 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.18 และผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 1,917 กิโลกรัม ลดลง 20 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 1.03 ทำให้มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 197,708 ตัน ลดลง 12,929 ตัน คิดเป็นร้อยละ 6.14

ผลผลิตเงาะลดลง เนื่องจากสภาพอากาศในปีที่มีความหนาวเย็นนาน ช่อดอกเงาะไม่ยืดยาวการขึ้นลูกของเงาะที่ตั้งช่อมาแล้วขึ้นลูกยากกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งได้รับผลกระทบกับน้ำค้างลงขณะดอกเงาะกำลังบานทำให้ช่อดอกค้ำแห้ง ไม่สามารถพัฒนาขึ้นลูกได้ อีกทั้งมีการตัดโค่นต้นเงาะออกในสวนผสมที่มีทุเรียนรวมอยู่เพื่อให้ต้นทุเรียนได้ทรงพุ่มรับแสงแดดทั่วถึง และปีที่ผ่านมามีต้นเงาะได้รับผลกระทบจากความแห้งแล้งโดยเฉพาะจังหวัดระยองเกษตรกรตัดแต่งต้นเงาะทำสาวต้นเงาะ ซึ่งไม่สามารถให้ผลผลิตได้ทันในปี 2564 นี้

สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนกลางเดือนสิงหาคม โดยเดือน มีนาคม เป็นผลผลิตเงาะสีทองของจังหวัดตราด ที่เก็บเกี่ยวได้เร็วกว่าทุกพื้นที่ ส่วนใหญ่ผลผลิตทั้ง 3 จังหวัดจะออกกระจุกตัวสูงสุดในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ต่อเนื่องถึงต้นมิถุนายน

ลองกอง

สถานการณ์การผลิต ลองกองออกดอกแล้วประมาณร้อยละ 60 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระยะติดผลอ่อน เนื่องจากตั้งแต่ช่วงปลายปี 2563 ถึงต้นปี 2564 มีปริมาณฝนตกกระจายค่อนข้างมาก ส่งผลให้ต้นลองกองไม่สลด (ใบเหลืองสลด) ทำให้ออกดอกได้ล่าช้ากว่าปีที่ผ่านมา แต่ลองกองสามารถออกดอกได้ทั้งปีเมื่อมีสภาพความแห้งแล้งขณะที่ต้นสมบูรณ์ ลองกองของ 3 จังหวัดภาคตะวันออกปี ๒564 มีเนื้อที่ยืนต้น 35,254 ไร่ ลดลง 6,186 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.93 เนื้อที่ให้ผล 35,088 ไร่ ลดลง 5,957 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.51 ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 572 กิโลกรัม เพิ่มขึ้น 24 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 4.38 ทำให้มีปริมาณผลผลิตโดยรวม 20,080 ตัน ลดลง 2,404 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10.69

ผลผลิตลองกองคาดว่าจะมากกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรที่มีลองกองเหลืออยู่จะเป็นผู้ที่มีใจยังรักสนใจลองกอง และในปีนี้มีล้งรับซื้อลองกองเพื่อส่งออกมาติดต่อเกษตรกรให้ส่งผลผลิตให้กับล้งจะทำส่งออก ซึ่งคาดว่าตลาดปลายทางลองกองต่างประเทศน่าจะดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาที่ไม่สามารถส่งออกได้เป็นการขายตลาดภายในประเทศเท่านั้น ซึ่งเกษตรกรที่มีลองกองสวนเดี่ยวดูแลผลผลิต เกษตรกรสามารถแต่งช่อดอกได้เร็วขึ้นในรุ่นที่ออกดอกก่อน และลองกองยังสามารถออกดอกได้อีกหลังจากนี้โดยจะออกในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2564 หลังจากมีฝนกระตุ้นช่วงดังกล่าว

สำหรับการกระจายตัวของผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด คาดว่าปี 2564 นี้ ลองกองจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน ถึงกลางเดือนตุลาคม โดย จะออกกระจุกตัวในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ต่อเนื่องถึงกลางเดือนกรกฎาคม